

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1To/4/2014
Identifikačné číslo spisu:	3001899351
Dátum vydania rozhodnutia:	08.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3001899351.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí konanom dňa 8. októbra 2014 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Pavla Polku v trestnej veci proti obžalovanému Q. Q. a spol., pre prípravu na trestný čin vraždy spolupáchateľstvom, podľa § 7 ods. 1, § 9 ods. 2, § 219 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v znení zákona č.10/1999 Z. z., o odvolaniach krajského prokurátora a obžalovaných Q. Q., P. Z. a X. V. proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26. novembra 2013 sp. zn. 1T 18/01 takto

rozhodol:

Podľa § 258 ods. 1 písm. e/, písm. f/, ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, z r u š u j e s a napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody u obžalovaných Q. Q. a P. Z. a zároveň spôsobe jeho výkonu, ako i vo výroku o náhrade škody vo vzťahu ku všetkým trom obžalovaným.

Na základe § 259 ods. 3 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 sa :

1/ obžalovaný Q. Q., nar. X. X. XXXX v H., bytom P. K. B., D. H. č.XX/XX,

2/ obžalovaný P. Z., nar. X. E. XXXX v S., bytom S., Z. XX,

o d s u d z u j ú

podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1.januára 2006 s použitím § 35 ods. 1 a § 40 ods. 1, ods. 5 písm. b/ Tr. zák. účinného do 1.januára 2006 na úhrnný trest odňatia slobody, každý vo výmere 6 a pol roka (šesť a pol).

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 sa obžalovaní Q. Q. a P. Z. zaraďujú na výkon uloženého trestu odňatia slobody do I. nápravno výchovnej skupiny.

II.

Podľa § 256 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 odvolanie krajského prokurátora vo vzťahu k obžalovanému X. V., nar. XX. X. XXXX, bytom G., Z. XX/X., s a z a m i e t a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne boli obžalovaní Q. Q., P. Z. a X. V. uznaní za vinných v bode 1/ zo spáchania prípravy na trestný čin vraždy spolupáchateľstvom, podľa § 7 ods. 1, § 9 ods. 2 k 219 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. zák.), obžalovaný Q. Q. v bodoch 2/ a 3/ zo spáchania trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a obžalovaný P. Z. v bode 4/ trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák., na tom skutkovom základe že

1/ obžalovaní Q. Q., P. Z. a X. V. spoločne s doposiaľ nezistenými osobami po predchádzajúcej vzájomnej dohode a po rozdelení si úloh na základe objednávky presne nezistenej osoby, obžalovaný P. Z. v presne nezistený deň v máji 1999 v reštaurácii CSARDA SZEKERES na ulici Svätajánskej v Komárne, dohodol stretnutie s U. Z., nar. XX. E. XXXX, bytom O., D. i.X, Q. Y., za účelom zabezpečenia nájomného vraha na vykonanie vraždy X. S., na ktorom sa zúčastnili aj obžalovaní Q. Q. a X. V.. Na stretnutí U. Z. prisľúbil, že skontaktuje vhodnú osobu, a keď H. I., nar. X. W. XXXX, bytom U., E. ul. XX/O., Q. Y., súhlasil s vykonaním vraždy, obžalovaný P. Z. na jej vykonanie zabezpečil od nezistenej osoby v Dunajskej Strede nezistenú pištoľ kal. 9 mm a presne nezistený samopal zn. Škorpión a asi v polovici mája 1999 za hraničným prechodom Komárno obžalovaný P. Z. spolu s U. Z. vyzdvihli H. I., ktorého odviezli na benzínové čerpadlo Transpetrol v katastri obce Zamarovce, okres Trenčín, kde na nich čakali obžalovaní Q. Q. a obžalovaný X. V., spoločne všetci odišli do P. K. B. na ulicu V. XXXX/XX, kde v byte obžalovaného Q. Q. ubytovali H. I.. V ten istý deň obžalovaný Q. Q. ukázal H. I. miesta, kde sa zdržiaval X. S., ďalšie dni H. I. vyskúšal strelné zbrane, ktoré mu však nevyhovovali, preto obžalovaný Q. Q. prostredníctvom obžalovaného P. Z. zabezpečil samopal UZI, H. I. však nakoniec z vlastného rozhodnutia od vykonania vraždy upustil,

2/ obžalovaný Q. Q. si zadovážil v presne nezistenom čase pištoľ zn. ČZ kal. 6,35 mm bez výrobného čísla, revolver zn. Taurus kal. 38 special v.č. LH 94921, tlmáč na pištoľ, 136 ks nábojov kal. 38 special značky Sellier - Bellot, 12 ks nábojov kal. 9 mm Luger zn. PMC, 14 ks nábojov kal. 6.35 mm Br značky Sellier - Bellot a tieto prechovával v hoteli E. v P. K. B. v izbe č. XXX až do dňa 27.7.1999, kedy boli zbrane zaistené - pri vykonaní prehliadky iných priestorov v hoteli E.,

3/ obžalovaný Q. Q. si zadovážil v presne nezistenom čase pištoľ zn. ČZ 75 kal. 9 mm bez výrobného čísla so zásobníkom, 37 ks nábojov 38 special zn. Sellier - Bellot s olovenou strelou, 2 ks nábojov 38 special zn. Sellier - Bellot s plášťovou strelou, 2 ks nábojov 38 special zn. PMC s poloplášťovou strelou, 6 ks nábojov kal. 9 mm Luger zna. Sellier - Bellot, 10 ks nábojov kal. 9 mm Luger zn. LAPUA Fínsko s expanznou strelou, ktoré prechovával až do dňa vykonania domovej prehliadky dňa 27.7.1999 v byte v P. K. B., Ul. D. č. XX/XX, kedy predmetnú zbraň a náboje kal. 9 mm Luger pred vykonaním prehliadky dobrovoľne vydala U. K., ostatné náboje boli nájdené pri vykonaní domovej prehliadky,

4/ obžalovaný P. Z. si zadovážil v presne nezistenom čase a prechovával vo svojom rodinnom dome v S., na ulici Z. č. XX samopal vz. 63 v.č. F., 2 ks zásobníkov s nábojmi, 1 ks pištoľ zn. ČZ kal. 6,35 mm v.č. XXXXX, 1 ks pištoľ zn. ČZ vz. 75 kal. 9 mm Luger bez výr. čísla s 3 zásobníkmi, 44 ks nábojov s označením 53 BNX, 36 ks nábojov kal. 7.65 mm, a to až do dňa vykonania domovej prehliadky dňa 27. júla 1999.

Krajský súd za to uložil obžalovaným Q. Q. a P. Z. podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. a § 40 ods. 1, ods. 5 písm. b/ Tr. zák. úhrnné tresty odňatia slobody vo výmere 4 a pol roka u každého osobitne, pričom oboch zaradil na výkon trestu odňatia slobody podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. do I. nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 55 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. obžalovanému Q. Q. bol uložený trest prepadnutia vecí a to pištole ČZ kal.6.35 mm bez výrobného čísla, revolver Taurus kal. 38 Special, v. č. LH 94921 s puzdrom, pištole zn. ČZ 75 kal.9 mm bez výrobného čísla so zásobníkom, tlmáča na pištoľ, 52 ks nábojov 38

Special zn. Sellier - Bellot, 12 ks nábojov kal. 9 mm Luger zn. PMC, 14 ks nábojov kal. 6.35 Br zn. Sellier-Bellot, 2 ks nábojov 38 Special zn. PMC s poloplašťovou strelou, 6 ks nábojov kal. 9 mm Luger zn. Sellier - Bellot, 10 ks nábojov kal. 9 mm Luger zn. Lapua Fínsko s expanznou strelou a obžalovanému P. Z. podľa toho istého zákonného ustanovenia trest prepadnutia vecí, a to samopalu vz. 63, výrobného čísla F. a 2 ks zásobníkov s nábojmi v počte 36 ks, koženého puzdra na samopal a zásobníky, 1 ks pištole zn. ČZ kal. 6.35 mm, výrobného čísla XXXXX, 1 ks pištole zn. ČZ, vz. 75 kal. 9mm Luger bez výrobného čísla s 3 ks zásobníkov, 44 ks nábojov s označením 53 BNX, 36 ks nábojov kal. 7.65 mm s tým, že vlastníkom týchto vecí sa stáva štát (§ 55 ods. 3 Tr. zák.).

Obžalovanému X. V. uložil krajský súd podľa § 219 ods. 1, § 40 ods. 1, ods. 5 písm. b/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov so zaradením na výkon tohto trestu podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. do I. nápravnovýchovnej skupiny.

Súčasne podľa § 229 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. por.) súd poškodené organizácie B. G. V., O., zastúpenú Mgr. B.H. a W. V. O. odkázal s ich nárokmi na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných.

V zákonnej lehote určenej v ustanovení § 248 ods. 1 Tr. por. podali proti tomuto rozsudku odvolanie jednak prokurátor Krajskej prokuratúry v Trenčíne a tiež obžalovaní Q. Q., P. Z. a X. V., ktoré písomne odôvodnili prostredníctvom svojich obhajcov.

Obžalovaný Q. Q. v písomnom odôvodnení svojho odvolania uviedol, že nesúhlasí s napadnutým rozhodnutím, pretože sa necíti byť vinným zo spáchania prípravy usmrtenia X. S.. Uviedol argumentáciu, ktorú prezentoval vo svojich obhajobných tvrdeniach počas súdneho konania. Podľa jeho názoru, súd pri vykonávaní jednotlivých dôkazov a hodnotení jednotlivých skutkových zistení, nepostupoval dôsledne. Vyjadril názor, že súd prvého stupňa nerešpektoval predchádzajúce rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. februára 2011, keď nezabezpečil účasť svedka U. Z.. Vo výpovedi tohto svedka, ktorý bol vypočutý v prípravnom konaní, sú rozpory a zavádzajúce tvrdenia, najmä, že v inkriminovanom období viackrát prechádzal slovensko - maďarské hranice v oboch smeroch. Pri vyšetrovacom pokuse svedok U. Z. rozporne popísal cestu pri príchode do Dubnice nad Váhom a aj ním uvedený popis bytu, v ktorom mal byť ubytovaný nie je pravdivý.

Obžalovaný v ďalšej časti dôvodov svojho odvolania namietal spôsob vykonania rekognície osôb v prípravnom konaní. Podľa jeho názoru, pri vykonávaní tohto úkonu bola porušená zásada ústnosti a bezprostrednosti konania, pretože v opačnom prípade „by svedkovi vyvrátil všetky jeho tvrdenia“.

Obžalovaný Q. Q. v ďalšej časti písomného odvolania poukázal na výpoveď svedka H. I. zo dňa 6. júla 2000, v ktorej poprel akúkoľvek účasť na skutkoch, za ktoré bol súdom prvého stupňa odsúdený. Pokiaľ ide o jeho list, ktorý nasledujúceho dňa zaslal Krajskej prokuratúre v Trenčíne, tento vyvoláva, podľa názoru obžalovaného, veľké pochybnosti, pretože neskôr sám uviedol obhajcovi spoluobžalovaného, že list napísal „pod nátlakom slovenských policajtov po výsluchu v Budapešti“. Poukázal tiež na výpoveď skutočného páchatel'a vraždy nebohého X. S., a to Y.I., ktorý bol odsúdený za tento čin v Českej republike a ktorý uviedol, že obžalovaných nepozná.

Ku skutkom pod bodmi 2/ a 3/ obžalovaný Q. Q. uviedol, že zbrane nájdené v hoteli E. nepatrili jemu a pištoľ, ktorá je uvedená pod bodom 3/ napadnutého rozsudku „našiel na chodbe bytovky v igelitovej taške a túto chcel odovzdať na políciu“.

S poukazom na uvedené okolnosti obžalovaný Q. Q. navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok podľa § 258 ods. 1 písm. a/, písm. b, písm. c/ Tr. por. zrušil, a aby v zmysle § 259 ods. 1 Tr. por. prikázal Krajskému súdu v Trenčíne, aby tento vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný P. Z. v odôvodnení svojho odvolania uviedol, že podľa jeho názoru napadnutý rozsudok krajského súdu trpí vadami, ktoré vo svojom súhrne spôsobujú jeho nezákonnosť. Zhodne ako

obžalovaný Q. Q. namietal, že súd prvého stupňa nekonal v intenciách predchádzajúceho uznesenia najvyššieho súdu z 23. februára 2011, keď nezabezpečil účasť svedka U. Z. na hlavnom pojednávaní. Podľa jeho názoru krajský súd nevyčerpал všetky možnosti na vypátranie pobytu tohto svedka a toto pochybenie spôsobilo nedostatočné zistenie skutkového stavu v predmetnej veci. Poukázal tiež na výpoveď svedka H. I., a najmä jeho list adresovaný obhajcovi JUDr. B. P. zo dňa 15. novembra 2002, v ktorom poprel obsah listu adresovaného prokurátorovi zo dňa 7. júla 2000. Uviedol, že tento list napísal pod nátlakom polície Slovenskej republiky po svojom výsluchu v Budapešti dňa 6. júla 2000. Poukázal aj na výpoveď tohto svedka, ktorú urobil v rámci trestného konania vedeného proti páchatel'ovi vraždy X. S. v Českej republike.

S poukazom na uvedené dôvody obžalovaný P. Z. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 258 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. zrušil a podľa § 259 ods. 1 Tr. por., aby vec vrátil prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný X. V. v odôvodnení svojho odvolania okrem námietok v podstate zhodných s námietkami spoluobžalovaných uviedol, že jeho priznanie v predmetnej veci bolo urobené pod vplyvom pôsobenia väzby, strachu z následkov trestného konania, ako aj pod vplyvom rodinných problémov spojených so smrťou otca. Duševnú rovnováhu nadobudol až po skončení vyšetrovania. V tejto súvislosti poukázal na závery znalcov - psychiatrov, ktorí potvrdili, že u neho „došlo v záťažových podmienkach k manifestácii neurotických prejavov“, pričom vierohodnosť jeho výpovede v čase väzby mohla byť znížená.

V ďalšej časti odôvodnenia odvolania obžalovaný V. uviedol, že jeho alibi na deň 7. júna 1999 potvrdzovali viacerí svedkovia a poukázal aj na výpovede svedkov S. a U.. Jediným usvedčujúcim dôkazom, podľa jeho názoru, je výpoveď svedka U. Z., ktorý však na hlavnom pojednávaní prvostupňového súdu vypočutý nebol. Na preverenie výpovede svedka U. Z. bolo potrebné účasť tohto svedka zabezpečiť. Dôvodil, že krajský súd nevykonal dostatočné úkony na to, aby výsluch svedka U. Z. zabezpečil. V súvislosti s osobou svedka Z. tiež poukázal na jeho nehodnovosť z pohľadu podozrení zo spáchania inej násilnej trestnej činnosti. Priznávajúca výpoveď svedka U. Z. z prípravného konania bola vykonaná neštandardne, keďže dňa 15. novembra 1999 sa k príprave na trestný čin vraždy priznal, avšak obvinenie mu vznesené nebolo.

Obvinený X. V. s poukazom na uvedené odvolacie dôvody, ako aj na zásadu prezumpcie neviny a zásadu „in dubio pro reo“ navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok zrušil a spod obžaloby ho podľa § 226 písm. a/ Tr. por. oslobodil.

Prokurátorka Krajskej prokuratúry Trenčín podala odvolanie len v časti výroku o treste, pretože sa nestotožnila s rozhodnutím krajského súdu o výmere trestov uložených všetkým trom obžalovaným po použití zmierňujúceho ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák. Vyjadrila názor, že v predmetnej veci boli síce, vzhľadom na neprimerané prierahy v predmetnej trestnej veci nezavinené obžalovanými, splnené podmienky na použitie § 40 ods. 1 Tr. zák., avšak nie v takom širokom rozsahu, ako to urobil vo svojom rozhodnutí pri ukladaní trestov, krajský súd. Uložené tresty všetkým obžalovaným, s poukazom na závažnosť protiprávneho konania obžalovaných, okolnosti prípadu, ich postoj k trestnej činnosti, považuje za neprimerane nízke, ktoré nemôžu splniť účel trestu z hľadiska jeho individuálnej i generálnej prevencie. V tejto súvislosti prokurátorka poukázala na skutočnosť, že obžalovaní Q. Q. a P. Z. sa k spáchaniu trestnej činnosti nepriznali a obžalovaný V. svoju skoršiu priznávajúcu výpoveď neskôr zmenil. Preto navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a sám vo veci rozhodol v zmysle jej právnej argumentácie a uložil všetkým trom obžalovaným za použitia § 40 ods. 1 Tr. zák. primerané vyššie tresty odňatia slobody.

Prokurátorka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniam obžalovaných ďalej uviedla, že zastáva názor, že rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o vine všetkých troch obžalovaných je správny a zákonný. Poukázala na dôkaznú situáciu, v rámci ktorej všetky dôkazy do seba zapadajú a poskytujú o trestnej činnosti obžalovaných ucelený obraz. V danej súvislosti poukázala najmä na zhodu

priznávajúcich výpovedí obžalovaného X. V. a svedkov U. Z. a H. I.. Určité medzery vo výpovedi svedka Z. nie sú natoľko podstatné, aby mu nebolo možné veriť, že bol v kontakte s obžalovanými za účelom objednania a prípravy vraždy X. S.. Poukázala tiež na previerky výpovedí na mieste činu a výsledky rekognícií. Vyjadrila presvedčenie, že krajský súd postupoval správne, keď vo veci rozhodol aj bez účasti svedka U. Z., keďže ani po veľkom úsilí sa nepodarilo cestou maďarských justičných orgánov zabezpečiť jeho účasť na hlavnom pojednávaní. Taktiež list svedka H. I., podľa názoru prokurátorky, plne korešponduje v jednotlivých fázach s výpoveďami svedka U. Z. i obžalovaného X. V. v čase, keď spolupracoval s orgánmi polície.

Zástupca generálneho prokurátora Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu sa v celom rozsahu pripojil k návrhu prokurátorky krajskej prokuratúry uvedeného v jej písomne podanom odvolaní. Súčasne navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolania obžalovaných ako nedôvodné podľa § 256 Tr. por. zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, s poukazom na spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia, konkrétne ustanovenie § 564 ods. 4 Trestného poriadku, vo veci o podaných odvolaniach rozhodoval podľa zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.), keďže obžaloba v posudzovanej veci bola podaná na krajský súd na vykonanie konania v prvom stupni pred dňom nadobudnutia účinnosti teraz platných predpisov, teda pred 1. januárom 2006.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, na základe podaných odvolaní obžalovanými Q. Q., P. Z. a X. V. a prokurátorkou Krajskej prokuratúry Trenčín, pri plnení revíziej povinnosti (§ 252 Tr. por.) primárne konštatoval, že odvolanie je prípustné (§ 245 ods. 1 Tr. por.) a keďže nezistil dôvod na rozhodnutie podľa § 253 ods. 1, ods. 3 Tr. por.; v zmysle § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku (§ 246 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pritom i na vady, ktoré neboli odvolaním vytýkané, pričom zistil, že krajský súd, pokiaľ ide o výrok o vine obžalovaných rozhodol správne a v súlade so zákonom.

V rámci zisťovania a ustálenia skutkového stavu, Najvyšší súd Slovenskej republiky ustálil, že krajský súd vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné a dostupné dôkazy, tieto následne jednotlivo aj vzájomne vyhodnotil a dospel tak ku správnym a úplným skutkovým záverom, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. V odôvodnení napadnutého rozsudku potom krajský súd vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými právnymi úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou jednotlivých obžalovaných a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky si preto v celom rozsahu osvojil skutkové závery prvostupňového súdu a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Aj podľa názoru odvolacieho súdu predmetný skutok sa stal tak, ako to správne zistil a ustálil, na základe vykonaného dokazovania, prvostupňový súd.

Odvolacie námietky obžalovaných sčasti totožné, prezentované v tom zmysle, že zo spáchania žalovanej trestnej činnosti sa necítia byť vinnými, najvyšší súd považoval za nedôvodné, pretože takáto ich obhajoba bola vykonaným dokazovaním jednoznačne vyvrátená. Odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že skutky tak, ako sú uvedené pod bodmi 1/ až 4/ výroku napadnutého rozsudku, obžalovaní Q. Q., P. Z. a X. V. spáchali.

Skutkový stav v jednotlivých bodoch bol súdom prvého stupňa správne ustálený predovšetkým na základe výpovedí obžalovaného X. V. zo dňa 30. októbra 2000 a 27. februára 2001, výpovedí svedkov najmä U. Z. a H. I., ale aj svedkov Q. S. a Y. U..

Výpovede obžalovaného X. V. a svedkov U. Z. a H. I. sú veľmi podrobné a vo všetkých podstatných súvislostiach spolu plne korešpondujú. Výpoveď obžalovaného X. V. bola dňa 27. februára 2001 preverená na mieste činu (č. l. 684-700 zv.č. 4 vyšetrovacieho spisu). V ten istý deň obžalovaný pri rekognícii z fotografií opoznal osobu Y. B., ktorý bol následne trestne stíhaný pre trestný čin vraždy X. S. v Českej republike. Túto osobu priviezol dňa 7. júna 1999, teda v deň usmrtenia X. S., na benzínové čerpadlo v Púchove Q. Q. a na jeho naliehanie ju odviezol jeho kolega S. do Komárna.

Výpoveď svedka U. Z. bola taktiež preverovaná na mieste činu, pri ktorej označil trasu, pri ktorej bol oboznamovaný s prostredím poškodeného. Určité nepresnosti pri opoznávaní niektorých miest sú logicky vysvetliteľné skutočnosťou, že svedok je občanom Maďarskej republiky, pričom na daných miestach sa zrejme nachádzal prvýkrát a relatívne krátku dobu. Keďže obžalovaný sa odmietli zúčastniť na priamej rekognícii, bolo vykonané opoznávanie osôb z fotografií, pri ktorom tento svedok obžalovaných označil ako osoby, ktoré vraždu nebohého X. S. objednávali.

Ani najvyšší súd nemá žiadne pochybnosti o tom, že tieto osoby vypovedali o skutočne prežitých skutočnostiach. Zmeny a modifikácie týchto výpovedí, ktoré urobili v nasledujúcom priebehu trestného konania či už ďalšími výpoveďami resp. písomnými podaniami, v kontexte so všetkými ďalšími dôkazmi, v celom svojom súhrne vyhodnotil prvostupňový súd správne, ako účelové v snahe napomôcť exkulpácii obžalovaných.

Z výsledkov vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva záver, že všetci traja obžalovaní po predchádzajúcej dohode, po stretnutí s U. Z. v Komárne a následne s H. I., pripravovali usmrtenie X. S.. Vraždu mal spáchať H. I. pomocou zbraní, ktoré mu na ten účel zabezpečil P. Z.. Práve takéto konanie je podstatou naplnenia zákonných znakov skutkovej podstaty prípravy na trestný čin vraždy spolupáchateľstvom podľa § 7 ods. 1, § 9 ods. 2 k § 219 ods.1 Tr. zák., účinného v čase spáchania predmetného činu.

Výsledky dokazovania nepotvrdili obhajobu obžalovaných Q. Q. a P. Z., že s prípravou vraždy X. S. nemajú nič spoločné. Naopak bolo preukázané, že boli to práve oni, ktorí mali pri príprave jeho zavraždenia hlavnú iniciatívu. Obhajobné tvrdenia týchto obžalovaných sú v rozpore s výsledkami objektívne zistených skutočností a predstavujú skôr subjektívnu interpretáciu skutkových okolností.

Rovnako bez akýchkoľvek pochybností boli obžalovaným Q. Q. a P. Z. preukázané aj skutky týkajúce sa pri domových prehliadkach a prehliadkach iných priestorov nájdených zbraní a streliva (pod bodmi 2/ až 4/ napadnutého rozsudku). Pri policajnej akcii vykonanej dňa 27. júla 1999 bol Q. Q. zadržaný na izbe číslo XXX hotela E. v P. K. B., pričom na balkóne vedľajšej izby číslo XXX boli nájdené a zadržané zbrane - revolver Taurus, tlmič na pištoľ, pištoľ zn. ČZ kal. 6.35 mm a náboje. Zasahujúci príslušníci ako utajení svedkovia potvrdili, že zbrane sa pokúšala ukryť priateľka obžalovaného V. O., ktorá sa na danom mieste v čase zásahu nachádzala. Pri domovej prehliadke v byte obžalovaného Q. Q. v P. K. B., ul. D. č.XX/XX, boli vydané svedkyňou U. K. ďalšie zbrane a strelivo presne špecifikované v skutkovej vete pod bodom 3/ napadnutého rozsudku. Obhajobné tvrdenia obžalovaného, že tieto zbrane nepatrili jemu a na políciu ich neodovzdal len pre krátkosť času, bola vyhodnotená súdom prvého stupňa správne ako značne subjektívna a nepresvedčivá.

Samopal, dve pištole a veľké množstvo streliva bolo nájdených a zaistených pri domovej prehliadke v rodinnom dome obžalovaného P. Z.. Jeho obhajobu založenú na tvrdení, že zbrane, ktoré u neho ostali po istej neskôr zosnulej osobe, opomenul odovzdať na políciu, aj odvolací súd považuje za obhajobu účelovú, urobenú v snahe vyhnúť sa trestnej zodpovednosti za spáchanú trestnú činnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti

odvolací súd poukazuje na to, že v dvojínštanchom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Obžalovaný Q. Q. založil odvolanie na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S jeho právnymi námietkami sa súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky krajský súd nepochybil ani pri právnom posúdení konania obžalovaných, keď týchto vo vzťahu ku skutku pod bodom 1/, uznal za vinných zo spáchania prípravy na trestný čin vraždy spolupáchateľstvom podľa § 7 ods. 1, § 9 ods. 2, § 219 ods. 1 Tr. zák. a vo vzťahu ku skutkom v bodoch 2/ a 4/ u obžalovaných Q. Q. a P. Z. zo spáchania trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a u obžalovaného P. Z. aj podľa písm. a/ tohto zákonného ustanovenia, keďže išlo o hromadne účinnú zbraň. Aj v tomto smere poukazuje odvolací súd v plnom rozsahu na dôvody napadnutého rozsudku, ktoré sú správne a úplné, plne zodpovedajúce zákonnej požiadavke ustanovenia § 125 Tr. por.

Na druhej strane, najvyšší súd konštatuje, že súd prvého stupňa sa náležite nevysporiadal s otázkou trestov uložených obžalovaným Q. Q. a P. Z..

Pre trestný čin vraždy podľa § 219 Tr. zák. je stanovená trestná sadzba trestu odňatia slobody vo výmere od desať do pätnásť rokov. Odvolací súd považuje uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody obžalovaným Q. Q. a P. Z. za neprimerane mierne a v tomto smere sa plne stotožnil s odvolaním prokurátorky Krajskej prokuratúry Trenčín a jej právnou argumentáciou uvedenou v písomnom odôvodnení odvolania.

Najvyšší súd akceptuje názor prvostupňového súdu, ako aj názor prokurátorky ako odvolateľa, že v predmetnej trestnej veci vzhľadom na neprimeranú dĺžku trestného konania v dôsledku jeho prieťahov zo strany orgánov činných v trestnom konaní, sú splnené zákonné podmienky na použitie zmierňovacieho ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že obžalovaní spáchali trestnú činnosť v roku 1999 a obvinenie bolo obžalovaným vznesené dňa 27. júla 1999. Obžaloba bola podaná Krajskému súdu v Trenčíne dňa 25. mája 2001, ktorý v rámci predbežného prejednania obžaloby podľa § 188 ods. 1 písm. e/ Tr. por., vrátil obžalobu prokurátorovi na došetrenie. Toto rozhodnutie bolo následne na základe sťažnosti krajského prokurátora uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. februára 2002 zrušené a krajskému súdu uložené, aby vo veci konal a rozhodol. Súd určil termín hlavného pojednávania na 1. a 15. október 2002. Z obsahu trestného spisu vyplýva, že hlavné pojednávanie muselo byť viackrát odročované z rôznych dôvodov, najmä však z dôvodu neprítomnosti svedkov a vykonávania úkonov v súčinnosti s justičnými orgánmi Maďarskej republiky. Predmetná vec bola opakovane rozhodovaná Najvyšším súdom Slovenskej republiky, ako súdom odvolacím, dňa 4. apríla 2007 a 23. februára 2011.

Z rozboru priebehu konania vyplýva, že od spáchania trestného činu uplynulo viac ako 15 (pätnásť) rokov.

Primeranosť dĺžky konania nemožno vyjadriť numericky v zmysle určenia lehoty jeho trvania, ale je nutné túto skúmať a preverovať pri každom prípade jednotlivito vo svetle konkrétnych okolností vecí. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že kritériami, podľa ktorých možno posudzovať primeranosť dĺžky trestného konania, sú charakter prejednávanej veci, najmä jej zložitnosť, závažnosť, rozsiahlosť či obťažnosť dokazovania, spôsob správania účastníkov v priebehu konania, prípadné zvláštne okolnosti, ktoré môžu spôsobiť prieťahy v konaní. Pri uvážení vyššie uvedených kritérií má najvyšší súd za to, že vec obžalovaných Q. Q., P. Z. a X. V. v primeranej lehote prerokovaná nebola.

V danej súvislosti je treba uviesť, že trestnú činnosť obžalovaných nie je možné označiť za zvlášť rozsiahlu a zložitú tohto prípadu neprekračuje rámec obdobných trestných vecí. Taktiež proces

dokazovania v posudzovanej veci nevykazuje rysy výnimočnosti spôsobujúcej potrebu konať trestné stíhanie po dobu dlhšiu, než je obvyklé.

Pokiaľ sa týka správania obžalovaných v priebehu konania, treba uviesť, že príčinami týchto predĺžení v každom jednotlivom prípade bola najmä neúčast' svedkov na hlavných pojednávaniach konaných pred krajským súdom a časová náročnosť úkonov v rámci medzinárodného styku justičných orgánov resp. aj potreba doplnenia znaleckého dokazovania. Hlavné pojednávanie prvostupňového súdu potom nebolo možné konať v termínoch, na ktoré boli nariadené a museli byť odročené na neskôr. Je teda možné zhrnúť, že predĺženie trestného konania v neúmernom rozsahu zapríčinili a rozhodujúcim spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku trestného konania viaceré skutočnosti stojace aj mimo vôle obžalovaných.

Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že zo strany orgánov činných v trestnom konaní nepochybne došlo k neprimeraným prietahom v konaní, čím bolo porušené právo obžalovaných na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z tohto pohľadu aj Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval za správne kompenzovať porušenie práva na primeranú dĺžku konania uložením trestov pod dolnú hranicu zákonom určenej trestnej sadzby. Ako je to zrejmé z odôvodnenia napadnutého rozsudku, krajský súd, ktorý rozhodoval o trestoch ukladaných obžalovaným, pri svojich úvahách o spôsobe a výške trestu dĺžku trestného stíhania zohľadnil, keď v časti pojednávajúcej o rozhodovaní o treste obžalovaných uviedol dĺžku trvania trestného stíhania, ako faktor spôsobilý ovplyvniť ukladaný trest, či jeho výšku.

Podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd však neprimeranú dĺžku konania pri ukladaní trestov obžalovaným Q. Q. a P. Z. neúmerne precenil. Uložené tresty odňatia slobody vo výmere 4 a pol roka, teda pod dolnou hranicou zákonom určenej trestnej sadzby, takmer v najväčšom možnom rozsahu, považuje odvolací súd za neprimerane mierne.

Z výsledkov dokazovania v posudzovanej trestnej veci je nepochybne zrejmé, že obžalovaní sa dopustili veľmi závažného konania, ktorým plánovali a usilovali sa v konečnom dôsledku o usmrtenie človeka, pričom k takémuto následku v danej fáze konania nedošlo pre prekážku stojacu mimo ich vedomia, keď H. I. odmietol čin vykonať. Niet žiadnych pochybností ani o tom, že práve obžalovaní Q. Q. a P. Z. boli tými páchatel'ami, ktorí v najväčšej miere participovali na príprave plánovanej vraždy a ktorí činnosť smerujúcu k vykonaniu činu koordinovali.

Najvyšší súd pri úvahe o výmere trestu obžalovaným, okrem miery zavinenia jednotlivých obžalovaných, prihliadal aj na ich postoj k vlastnej trestnej činnosti a správanie sa v priebehu trestného konania. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že obžalovaní Q. Q. a P. Z. od začiatku trestného konania trestnú činnosť popierali a pri vykonávaní úkonov počas konania prejavovali skôr negativistický a nekritický postoj. Menovaní obžalovaní sú navyše trestne stíhaní aj pre trestný čin nedovoleného ozbrojovania, pretože boli to práve títo dvaja obžalovaní, ktorí zabezpečovali zbrane a strelivo pre osobu, ktorá mala vraždu X. S. vykonať.

Na druhej strane obžalovaný X. V. sa v prípravnom konaní k trestnej činnosti priznal a bol nápomocný pri objasňovaní trestnej činnosti. V čase od 7. novembra 2000 do 25. septembra 2002 požíval ochranu chránenej osoby v zmysle zákona č. 256/1998 Z. z. Taktiež miera jeho účasti na príprave trestného činu bola v porovnaní so spoluobžalovanými výrazne nižšia.

Najvyšší súd, zohľadniac vyššie uvedené okolnosti, v súlade s názorom odvolateľa- prokurátorky Krajskej prokuratúry Trenčín, dospel k záveru, že tresty uložené obžalovaným Q. Q. a P. Z. sú neprimerane nízke a že z hľadiska potreby naplnenia zákonného ustanovenia o účele trestu podľa § 23 ods. 1 Tr. zák. je potrebné uložiť im tresty síce pod dolnou hranicou zákonom stanovenej trestnej sadzby (aplikujúc zmierňovacie ustanovenie § 40 ods. 1 Tr. zák.), avšak prísnejšie tresty odňatia

slobody ako im boli uložené súdom prvého stupňa.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 258 ods. 1 písm. e/, písm. f/, ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil v časti výroku o treste a spôsobe jeho výkonu u obžalovaných Q. Q. a P. Z., ako aj vo výroku o náhrade škody vo vzťahu ku všetkým trom obžalovaným a na základe § 259 ods. 3 Tr. por. obžalovaným Q. Q. a P. Z. podľa § 219 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. a § 40 ods. 1, ods. 5 písm. b/ Tr. zák. uložil každému jednému úhrnný trest odňatia slobody na šesť a pol roka so zaradením na jeho výkon podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. do I. nápravno-výchovnej skupiny, v presvedčení, že takto uložený trest splní svoj účel tak z hľadiska prevýchovej požiadavky zákona, ako aj z hľadiska naplnenia požiadaviek špeciálnej i generálnej prevencie.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatelmi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatela, ale aj na ostatných členov spoločnosti, pričom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatelovi zabráni aj v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňať. Záver súdov o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatelov trestných činov.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaných, ich zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti ich nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a pritŕžujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela (retribúcia).

Podľa § 34 ods. 2, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, pritŕžujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Pri ukladaní trestu odvolací súd, po zadovážení aktuálnych odpisov registra trestov, vzal do úvahy aj skutočnosť, že obžalovaní Q. Q. a P. Z. sa dopustili v predchádzajúcom období, po spáchaní posudzovanej trestnej činnosti, aj ďalšej trestnej činnosti, pričom sa na nich oboch hľadá, akoby neboli

odsúdení.

Pokiaľ ide o adhézne konanie, krajský súd pochybil, keď B. G. V. O. a W. V. O. pripustil ako poškodené strany do trestného konania vo veci Q. Q., P. Z. a X. V..

Tak, ako je to správne uvedené na strane 19 odôvodnenia napadnutého rozsudku, B. G. V. O. vznikla škoda z titulu liečebných nákladov a zdravotníckej pomoci u poškodeného Y. Y., U. E. a J. G., ktorí utrpeli poranenia pri streľbe na X. S. (vo výške 19.121,10 Eur - 576.041,16 Sk) a W. V. O. vznikla škody z titulu poskytnutých dávok nemocenského poistenia Y. Y. a U. E. (vo výške 876,29 Eur - 26.399.- Sk).

Z obsahu relevantných častí trestného spisu je zrejmé, že ako priamy páchatel' vraždy X. S. bol právoplatne odsúdený rozsudkom Krajského súdu v Brne zo dňa 24. júna 2003, sp. zn. 1T 1/2003 (právoplatný dňa 10. novembra 2003) občan Českej republiky Y. B.. Uvedeným rozsudkom bol tomuto uložený trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov so zaradením pre jeho výkon do väznice so zvýšenou ostrahou. Nárokovanú škodu, ktorá vyššie uvedeným právnickým osobám vznikla, spôsobil páchatel' usmrtenia X. S. a nie obžalovaní Q. Q., P. Z. a X. V., ktorí boli trestne stíhaní len za prípravu na trestný čin vraždy spolupáchatel'stvom. Preto B. G. V. O. a W. V. O. nemali byť pripustené ako poškodené strany do konania ohľadom týchto obžalovaných. Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí dňa 8. októbra 2014 rozhodol o ich nepripustení do odvolacieho konania a v konečnom dôsledku, na základe odvolaní obžalovaných, výrok, ktorým Krajský súd v Trenčíne ich, ako poškodené strany, odkázal s nárokmi na náhradu škody na konanie vo veciach občianskoprávných (podľa § 229 ods. 1 Tr. por.), vypustil.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol na základe odvolaní obžalovaných Q. Q., P. Z., X. V. a prokurátorky Krajskej prokuratúry Trenčín tak, ako je uvedené v časti I. výroku tohto rozsudku a odvolanie prokurátora v bode II. vo vzťahu k obžalovanému X. V. ako nedôvodné, podľa § 256 Tr. por. zamietol. O odvolaniach obžalovaných najvyšší súd osobitným výrokom nerozhodoval, pretože na základe ich odvolaní, rešpektujúc neobmedzený revízny princíp (§ 254 ods. 1 zák. č. 141/1961 Zb. - Tr. por. účinného do 1. januára 2006) rozhodol o vypustení výroku, ktorým boli poškodené právnické osoby B. G. V. O. a W. V. O. odkázané so svojimi nárokmi na náhradu škody na konanie vo veciach občianskoprávných.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.